

Zubry a další velké kopytníky z milovické rezervace představuje výstava Akademie věd na Národní třídě v Praze

16.10.2025 - | Česká krajina

Jak zubři a chrobáci obnovují zničenou krajinu? To je jedna z otázek, na které přináší výstava Věda ve službách veřejnosti, která se otevřela v Galerii Věda a umění v Akademii věd ČR na Národní třídě v Praze.

Jejím hlavním cílem je vtáhnout návštěvníky do světa vědy a do konkrétních výsledků desetiletí vědeckého bádání v projektu Strategie Akademie věd pro 21. století (Strategie AV21 nebo SAV21). „Klíčovým prvkem Strategie AV21 je mezioborová spolupráce – jak mezi pracovišti Akademie věd ČR, tak s dalšími institucemi. Jen díky ní můžou vědci komplexně reagovat na aktuální společenské a environmentální výzvy a naplňovat tak motto Strategie AV21 Špičkový výzkum ve veřejném zájmu,“ přibližuje Jiří Plešek, člen Akademické rady AV ČR, který celý projekt koordinuje.

Návštěvníci na výstavě mimo jiné nahlédnou do tokamaku – zařízení jaderné fúze, projdou se podzemím Pražského hradu, mohou sledovat proměnu zničené milovické krajiny v životem kypící rezervaci. Výstava ukazuje konkrétní výsledky ze třech vybraných programů: Udržitelná energetika, Záchrana a obnova krajiny a Město jako laboratoř změny. Expozici tvoří pět zón. Úvodem návštěvníky provedou tři avataři, kteří představí myšlenku Strategie AV21, nabídnou mozaiku vědeckých výsledků a vyšlou lidi dále.

Druhá zóna přenese návštěvníky do bývalého vojenského prostoru Milovice. Při projekci můžou lidé sledovat historii, současnost a budoucnost tohoto místa, které naprosto změnili velcí kopytníci. Lidé nahlédnou hlouběji do procesu obnovy krajiny a důležitosti její ochrany, včetně významu pro místní ekosystémy a jejich obyvatele.

„Krajině, kterou jsme lidskou činností zdevastovali, dlužíme obnovu. Milovice jsou krásným příkladem, že to jde. Neukazujeme ale jenom je – lidé nahlédnou hlouběji do procesu obnovy krajiny a důležitosti její ochrany, včetně významu pro místní ekosystémy a jejich obyvatele. Uvidí také exponáty, jako třeba zubří trus,“ říká Jan Frouz, koordinátor programu SAV21 Záchrana a obnova krajiny. „Biologické centrum Akademie věd České republiky je od začátku klíčovým partnerem a spoluautorem milovické rezervace. Jsme velmi rádi, že se podílí nejenom na odborném zajištění tohoto projektu, ale i na jeho popularizaci pro veřejnost. Dělá nám radost, že kolegové z akademie zařadili rezervaci mezi největší úspěchy, na kterých se tato prestižní vědecká instituce za posledních deset let podílela,“ ocenil zahrnutí milovické rezervace na výstavu Dalibor Dostál, ředitel ochranné společnosti Česká krajina, která milovickou rezervaci založila v roce 2015 ve spolupráci s vědci.

V sekci věnované udržitelné energetice se lidé prostřednictvím interaktivní prezentace seznámí s tématy, jako je skladování energie do baterií, vodíkové technologie, obnovitelné zdroje energie nebo termojaderná fúze. „Představujeme nejnovější poznatky a zároveň osvětlujeme vliv transformace energetiky na společnost. Návštěvníky určitě zaujme i unikátní pohled do nitra fúzního reaktoru, který se může stát významným zdrojem energie v budoucnosti,“ říká Miroslav Chomát, koordinátor programu SAV21 Udržitelná energetika.

Centrem třetí sekce věnované městům jako centřům života a pokroku je velkoformátová mapa

doplněná interaktivními obrazovkami, jejichž prostřednictvím se lidé seznámí s klíčovými aspekty městského života. Ve městech lze sledovat provázanost ekonomických, klimatických či politických procesů a vyvodit leccos pro současné rozhodování. „Cílem je ukázat, že ve městech lze sledovat provázanost ekonomických, klimatických či politických procesů a z jejich historických případů i mezioborových analýz vyvodit leccos pro současné rozhodování, jež má přímý vliv na kvalitu života obyvatel,“ přibližuje Adéla Gjuričová, koordinátorka programu SAV21 Město jako laboratoř změny. Návštěvníci můžou zhlédnout dokumentární film o odolnosti měst v minulosti, objevit, co ovlivňuje teplotu při vlnách horka nebo jak se modeluje šíření znečištění v experimentálním tunelu.

Závěr výstavy patří návštěvníkům. Své dojmy a myšlenky můžou zapsat přímo na expoziční stěnu. K dispozici jsou také otázky, na které lze odpovídat. Výstava Věda ve službách veřejnosti je otevřena do 16. listopadu.

Na podporu projektů ochrany přírody může veřejnost přispět prostřednictvím portálu pomahamekrajine.cz.

Ochranářská organizace Česká krajina na projektech spojených s ochranou přírody spolupracuje s experty z Biologického centra Akademie věd České republiky, Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, Univerzity Karlovy v Praze, Ústavu biologie obratlovců Akademie věd České republiky, Botanické zahrady hlavního města Prahy, Zoo Liberec, České zemědělské univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně, Masarykovy univerzity v Brně a dalších odborných institucí.

Projekty návratu a ochrany velkých kopytníků podporuje Akademie věd ČR v rámci programu Strategie AV 21, Záchrana a obnova krajiny, dále společnosti Nadace PPF, Nadace Kooperativa, Nadace Qminers, Nadace Benetheo, E.ON, JRD, CTP, Nadace O, Nadační fond rodiny Malých, Accace, Nadace Tipsport, ČEPS, Carborundum Electrite, Amanita Design, DARRÉ, Linde, Semix, ProfiG2, Bird & Bird, Hornbach, Printwell, Delta Light Czech, LaNiche, Payton Legal, Projan Service, Bříza & Trubač, advokátní kancelář, Vertue, Beire, Pro živou zahradu, JK Jitka Kudláčková, Nadace ČEZ, Megabooks CZ, Net4Gas, Pivovar Zubr, Cestovní kancelář Periscope Skandinávie, Abrasiv, Hotelová škola Poděbrady, Operační program Životní prostředí, Státní fond životního prostředí, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Středočeský kraj, Jihomoravský kraj, Město Milovice, Město Benátky nad Jizerou, American International school ve Vídni, milovická Mateřská škola Kostička, sdružení Přátelé a rodáci Milovic i veřejnost.

Foto: AV ČR

<https://www.ceska-krajina.cz/5681/zubry-a-dalsi-velke-kopytniky-z-milovicke-rezervace-predstavuje-v-ystava-akademie-ved-na-narodni-tride-v-praze>